

استادبانک

نمونه سوالات همراه با جواب و

گام به گام کتاب‌های درسی

به طور کامل رایگان در

اپلیکیشن استادبانک

به جمع ده‌ها هزار کاربر اپلیکیشن رایگان استادبانک پیوندید.

[لینک دریافت اپلیکیشن نمونه سوالات استادبانک \(کلیک کنید\)](#)

* برای مشاهده نمونه سوالات دانلود شده به صفحه بعد مراجعه کنید.

۱- جنبش مزدک چه پیامدهایی در جامعه‌ی ساسانی بر جای گذاشت؟

« پاسخ »

در زمان پادشاهی قباد، جنبش بزرگی علیه نابرابری‌ها و تبعیض‌های اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک پدید آمد. این جنبش، پایه‌های نظام طبقاتی ساسانی را به شدت لرزاند. از این‌رو، خسروانشیروان، پسر و جانشین قباد، برای اصلاح امور اجتماعی و اقتصادی، اقداماتی انجام داد. در نتیجه‌ی این اقدامات، قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه‌ی اول کاهش یافت و بر قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه‌ی دوم افزوده شد.

۲- نظام اجتماعی ایران در دوره‌ی ساسانیان چه ویژگی‌هایی داشت؟

« پاسخ »

نظام طبقاتی جامعه‌ی ایران در عصر ساسانی تحت تأثیر دو عامل گسترش یافت و تثبیت شد. عامل اول، تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه‌ی تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند. از این‌رو، قشر جدیدی به نام «دبیران» در این دوره به طبقه‌ی حاکم افزوده شد. عامل دوم، رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان بود.

نظام طبقاتی عصر ساسانی بر اصالت نَسَب و خون استوار بود. اشراف و بزرگان نسب و خون خود را برتر از نسب و خون مردم عادی می‌دانستند و برخورداری از امتیازات ویژه را حق مسلم خویش می‌شمردند. حکومت ساسانی، طبقات و قشرهای اجتماعی را به شدت زیر نظر داشت. در چنین جامعه‌ای تحرک اجتماعی و رفتن از طبقه‌ای به طبقه‌ی دیگر، ممنوع و یا دست کم، بسیار دشوار بود.

در دوران ساسانیان نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی میان طبقه‌ی حاکم یعنی خاندان ساسانی و اشرافیت سیاسی، نظامی و دینی وابسته به آن از یک‌سو و توده‌ی مردم عادی از سوی دیگر افزایش یافت. طبقه‌ی فرادست و حاکم، در مقایسه با گذشته، گسترش چشم‌گیری یافت و در درون خود دارای مراتب و درجات متفاوت گردید. اعضای این طبقه هم‌چون قبل، صاحب مشاغل و مناصب عالی‌رتبه‌ی کشوری و لشکری و دارای زمین‌های فراوان بودند. اشراف‌زادگان فقط به امور جنگی، دیوانی، ورزش‌های رزمی، شکار و بزم می‌پرداختند و معمولاً دیگر فعالیت‌های را دور از شأن و مقام خویش می‌دانستند. زنان این طبقه با نوع لباس و زیورآلات، از دیگر زنان متمایز بودند. در مقابل، طبقه‌ی فرودست یا عامه‌ی مردم، شامل قشرهای مختلفی می‌شد که به طور موروثی به فعالیت‌های تولیدی و خدماتی مانند کشاورزی، دامداری، پیشه‌وری، تجارت و امثال آن مشغول بودند و بار سنگین مالیات‌های گوناگون را بر دوش می‌کشیدند.

در دوران ساسانیان، موبدان زرتشتی، مدافع نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه‌ی حاکم بودند و چنین وانمود می‌کردند که این تفاوت‌ها و تمایزها برای حفظ نظم و ثبات کشور لازم است و رفتن از طبقه‌ای به طبقه‌ی دیگر موجب فاسد شدن جامعه می‌شود.

۳- جامعه‌ی ایران در دوره‌ی اشکانیان شامل چه گروه‌هایی بود؟

« پاسخ »

به طور کلی جامعه‌ی ایران در دوران اشکانیان شامل گروه حاکم و توده‌های مردم عادی بود. اعضای گروه حاکم، خود به دو دسته تقسیم می‌شدند. در مرتبه‌ی اول اعضای خاندان‌های شاهی و دیگر خاندان‌های قدرتمند قدیمی بودند که مهم‌ترین منصب‌های سیاسی و نظامی مانند حکومت مناطق مختلف کشور و فرماندهی سپاه و عضویت در مجلس آن زمان را در اختیار داشتند.

توده‌ی مردم شامل کشاورزان، شبانان، صاحبان حرف و صنایع و بازرگانان بودند. همچنین جنگ‌های پیاپی با دشمنان خارجی موجب گردآمدن شمار چشم‌گیری از اسیران جنگی شده بود که در فعالیت‌های کشاورزی، ساختمان‌سازی، معادن شاهی و خدمات خانگی به کار گرفته می‌شدند.

۴- در نظام اجتماعی جامعه‌ی ایرانی در دوره‌ی هخامنشیان، چه تغییر و تحولاتی ایجاد شد؟

« پاسخ »

دوره‌ی ماد و هخامنشی: پس از آن‌که اقوام آریایی حکومت تشکیل دادند، سرزمین‌های مختلف را فتح کردند و به تدریج افراد و خاندان‌هایی که اداره‌ی حکومت را برعهده داشتند، به ثروت بیشتر و منزلت بالاتری دست یافتند. تمرکز قدرت و ثروت در نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره‌ی کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست، ولی در زمان هخامنشیان با افزایش فتوحات و توسعه‌ی تشکیلات حکومت، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان گره حاکم و مردم عادی افزایش یافت.

در دوران هخامنشیان، اعضای خاندان‌های بزرگ که خانواده‌ی شاهی در رأس آن‌ها قرار داشت، از طرف پادشاه به سمت حکومت شهرهای، فرماندهی ارتش و سایر مناصب مهم حکومتی منصوب گردیدند. آنان دارای‌های هنگفتی کسب کردند و صاحب زمین‌های وسیعی، به ویژه در مناطق مفتوحه شدند. به قول هرودت، این خاندان‌ها امتیازات زیادی داشتند که دیگران از آن محروم بودند. بدین گونه در زمان هخامنشیان طبقه‌ای از اشراف و بزرگان شکل گرفت که علاوه بر امتیازات ویژه اقتصادی، از مقام و منزلت اجتماعی بالاتری برخوردار بودند. هرودت و دیگر مورخان یونانی به نمونه‌های گوناگونی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان ایرانیان در زمان هخامنشیان، مثلاً خوراک، پوشاک، آداب معاشرت و تحصیل اشاره کردند. در این دوره به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، قشر جنگجویان نسبت به دو قشر دیگر، در جایگاه بالاتری قرار گرفت.

۵- نظام اجتماعی جامعه‌ی نخستین آریایی چگونه بود؟

« پاسخ »

از قبیله‌های گوناگونی تشکیل می‌شدند که از نظر تبار و زبان، خویشاوند بودند و باورهای دینی مشترکی داشتند. این قبایل پس از استقرار در مناطق مختلف ایران، جامعه‌ای شبانی و روستایی را به وجود آوردند، اما همچنان پیوندهای قبیله‌ای خود را حفظ کردند. هر قبیله شامل تعدادی طایفه بود و به چندین خانواده‌ی بزرگ تقسیم می‌شد. در کنار این رده‌بندی قبیله‌ای، نوع تقسیم‌بندی اجتماعی سه‌گانه بر پایه‌ی شغل و پیشه‌ی افراد نیز وجود داشت که میراث مشترک آریاییان هند و ایرانی به شمار می‌رفت. در این تقسیم‌بندی، افراد جامعه به سه قشر «روحانیان»، «جنگجویان» و «کشاورزان و شبانان» تقسیم شده بودند. وجود قشرهای سه‌گانه‌ی آریایی در آغاز، معرف نوعی تقسیم کار و دسته‌بندی حرفه‌ای به شمار می‌رفت و به نظر نمی‌رسد که قشری به قشر دیگر، برتری داشته باشد.

۶- به چند گروه تقسیم شوید و با راهنمایی دبیر خود، درباره‌ی زمان برگزاری و آداب و رسوم جشن‌های زیر تحقیق کنید و گزارش آنرا به صورت روزنامه‌ی دیواری در کلاس ارائه نمایید.
گاهنبارهای شش‌گانه؛ مهرگان؛ سده

« پاسخ »

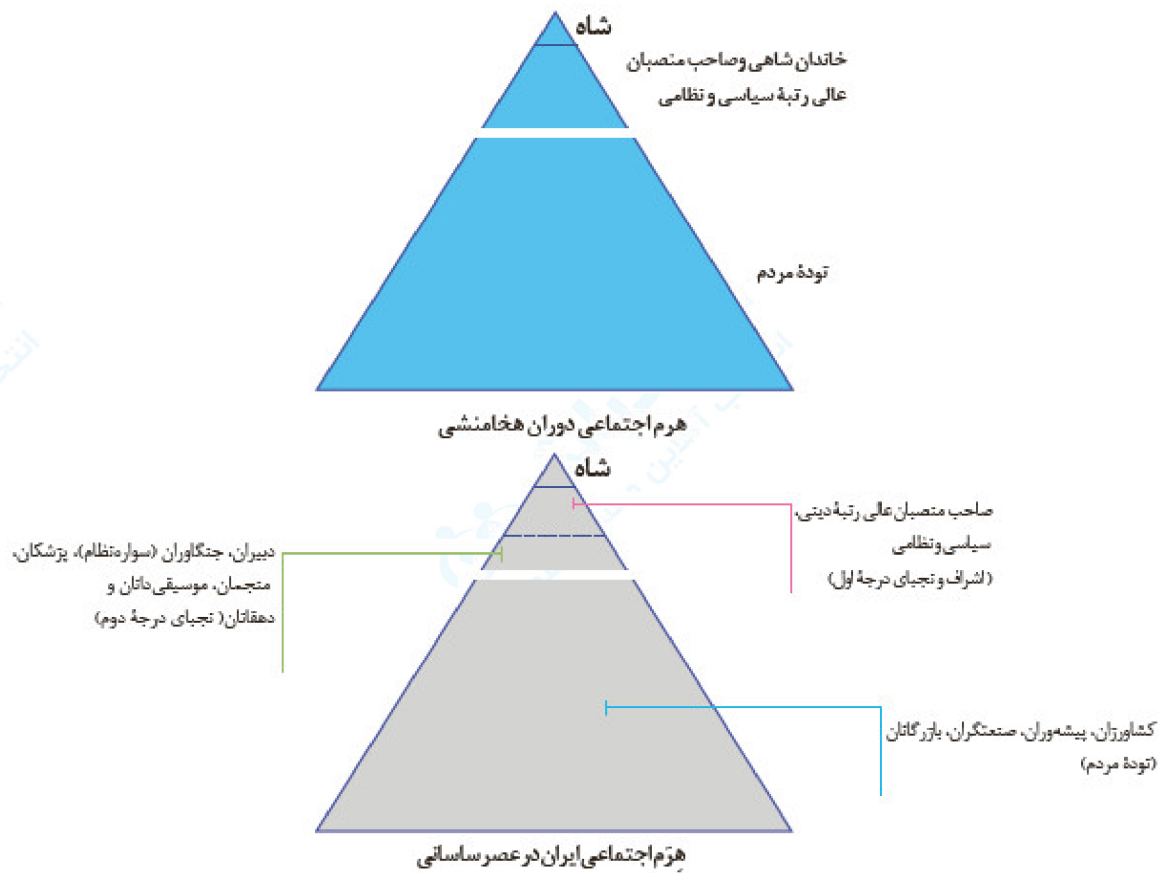
پاسخ به عهده‌ی دانش‌آموز

۷- الف) به نظر شما چرا موبدان از نظام طبقاتی تبعیض‌آمیز دوره‌ی ساسانی حمایت می‌کردند؟
ب) دفاع موبدان از تبعیض‌ها و نابرابری‌های اجتماعی، چه تأثیری می‌توانست بر روابط مردم با آنان داشته باشد؟

« پاسخ »

الف) بعد از دوره‌ی اشکانی، پادشاهان ساسانی به موبدان زرتشتی آزادی عمل بیشتری دادند به همین دلیل در قدرت و تصمیم‌گیری‌ها دخیل بودند و به خاطر همین مدافع نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه حاکم بودند.
ب) باعث افزایش نارضایتی و بی‌اعتمادی مردم به موبدان می‌شد.

- ۸- الف) نمودار هرم اجتماعی ایران را در دوران هخامنشیان و ساسانیان به دقت ملاحظه فرمایید و تفاوت‌ها و شباهت‌های آن‌ها را بیان کنید.
- ب) با توجه به مطالب درس ۱۱، صاحب‌منصبان عالی‌مرتب‌ه‌ی دوران ساسانیان را ذکر کنید.

« پاسخ »

- الف) تفاوت‌ها: در دوران هخامنشیان قدرت خاندان شاهی تمام و کمال بود ولی در دوره ساسانیان قدرت خاندان شاهی به دو قسمت نجیبای درجه اول و نجیبای درجه دوم تقسیم شد و قدرت خاندان شاهی کم‌تر شد.
- شباهت‌ها: در هر دو دوران شاه در رأس هرم بوده و توده‌ی مردم در پایین هرم قرار داشتند.
- ب) افراد و گروه‌هایی از قبیل اعضای خاندان شاهی، سران خاندان‌های قدیمی، وزیران، رؤسای ادارات و رؤسای روستاها

۹- کدام مورد از ویژگی‌های برجسته جشن باستانی در ایران به وسیله مردم است؟

- (۱) ابراز وفاداری خود به پادشاه
- (۲) تقویت هویت جمعی مردم
- (۳) اتحاد و انسجام مردم و بزرگان کشور
- (۴) عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ

- ۱۰- دوره فرمانروایی، سرآغاز ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در سطوح فرهنگی و سیاسی بود.
- (۱) مادها (۲) هخامنشیان (۳) اشکانیان (۴) ساسانیان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تمرکز قدرت و ثروت در دوره مادها نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست.

- ۱۱- کدام گزینه، از ویژگی‌های خانوادگی گسترده‌ی آریایی می‌باشد؟

- (۱) مادر که بانوی خانه محسوب می‌شد، اختیاراتی در حد و اندازه‌ی پدر داشت و مورد احترام همه بود.
- (۲) دارایی‌های خانواده که در اختیار پدر قرار داشت، قابل انتقال نبود و پس از مرگ او بین پسران خانواده تقسیم می‌شد.
- (۳) اقتصاد خانواده به صورت معیشتی بود و دسترنج تمام افراد خانواده برای رفع نیازمندی‌های مشترک مصرف می‌شد.
- (۴) ازدواج درون‌گروهی بود و اعضای خانواده تحت نظارت پدر، با یکدیگر یا با اعضای دیگر خانواده‌ها پیمان ازدواج می‌بستند.

« پاسخ »

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در خانواده‌ی کهن ایرانی، اقتصاد خانواده به صورت معیشتی بود و دسترنج تمام افراد خانواده برای رفع نیازمندی‌های مشترک مصرف می‌شد. بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) مادر خانواده اختیاراتی در حد پدر نداشت.
- (۲) دارایی‌های خانواده پس از مرگ پدر در اختیار پسر ارشد خانواده قرار می‌گرفت.
- (۴) اعضای خانواده تحت نظارت پدر، با یکدیگر پیمان ازدواج می‌بستند نه اعضای دیگر خانواده‌ها.

- ۱۲- کدام گزینه از «ویژگی‌های نظام طبقاتی عصر ساسانی» است؟

- (۱) به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، قشر جنگجویان نسبت به دو قشر دیگر، در جایگاه بالاتری قرار گرفت.
- (۲) اشراف‌زادگان فقط به امور جنگی، دیوانی، تولیدی و خدماتی، شکار و بزم می‌پرداختند.
- (۳) حکومت، طبقات و قشرهای اجتماعی را به شدت زیر نظر داشت.
- (۴) طبقه‌ی فرادست و حاکم، در مقایسه با گذشته، جامعه‌ی بسته‌تر و افراد محدودتری را دربر گرفت.

« پاسخ »

- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حکومت ساسانی، طبقات و قشرهای اجتماعی را به شدت زیر نظر داشت. در چنین جامعه‌ای، تحرک اجتماعی و رفتن از طبقه‌ای به طبقه‌ی دیگر، ممنوع و یا دست کم، بسیار دشوار بود. بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) مربوط به دوره‌ی هخامنشیان می‌باشد.
- (۲) اشراف‌زادگان فقط به امور جنگی، دیوانی، ورزش‌های رزمی، شکار و بزم می‌پرداختند ← عبارت تولیدی و خدماتی نادرست و مربوط به طبقه‌ی فرودست است.
- (۴) طبقه‌ی فرادست و حاکم در مقایسه با گذشته، گسترش چشمگیری یافت.

۱۳- دوره‌ی حکومت کدام سلسله را می‌توان سرآغاز ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن، در جامعه‌ی آریایی دانست؟

(۱) سلوکیان (۲) مادها (۳) هخامنشیان (۴) ساسانیان

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از آن‌که اقوام آریایی حکومت تشکیل دادند، سرزمین‌های مختلف را فتح کردند و به تدریج افراد و خاندان‌هایی که اداره‌ی حکومت را بر عهده داشتند، به ثروت بیش‌تر و منزلت بالاتری دست یافتند. تمرکز قدرت و ثروت در نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره‌ی کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست.

۱۴- به ترتیب کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بیشتر اطلاعات موجود درباره‌ی زنان در ایران باستان، مربوط به زنان طبقه‌ی اشراف است.
- (۲) درباره‌ی موقعیت اجتماعی و حقوقی زنان در عصر ساسانی، اطلاعات مکتوب بیشتری به جا مانده است.
- (۳) مدیریت برخی از کارگاه‌های شاهی بر عهده‌ی زنان بود و مردان در تعدادی از آن‌ها، زیردست زنان بودند.
- (۴) در سراسر کتاب اوستا، موقعیت اجتماعی زن و مرد برابر است.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قسمت‌هایی از کتاب اوستا که منسوب به زرتشت است، تفاوت چندانی میان مرد و زن وجود ندارد. تنها در بخش‌هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان تدوین شده است، موقعیت اجتماعی زن پایین‌تر از مرد قرار می‌گیرد.

۱۵- بیشتر مدارک و اطلاعات پراکنده‌ای که درباره‌ی زنان و موقعیت و حقوق آنان در ایران باستان وجود دارد، مربوط به کدام مورد است؟

- (۱) زنان طبقات فقیر جامعه
- (۲) زنان روحانی ساکن آتشکده‌ها
- (۳) زنان طبقه‌ی اشراف و مقام‌های حکومتی
- (۴) زنان شاغل در کارگاه‌های شاهی هخامنشیان

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. درباره‌ی زنان و موقعیت و حقوق آنان در ایران باستان، مدارک و اطلاعات پراکنده‌ای وجود دارد که بیشتر مربوط به زنان طبقه‌ی اشراف و مقام‌های حکومتی است.

۱۶- کدام گزینه تعریف درستی از گاهنبارها ارائه می‌دهد؟

- (۱) مراسم ویژه‌ای که برای آرامش ارواح درگذشتگان، در برخی از جشن‌ها انجام می‌شد.
- (۲) جشن‌های نوروز، مهرگان و سده، که از مشهورترین جشن‌های ایران باستان به شمار می‌روند.
- (۳) شش‌جشن که به شکرانه‌ی آفریده شدن عناصر اصلی خلقت که در شش وقت معین از ماه‌های سال برگزار می‌شد.
- (۴) تمام جشن‌های گوناگون ایرانیان باستان، که پیوند تنگاتنگی با باورهای دینی و زندگی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مردم ایران داشت.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گاهنبارها عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه‌ی آفریده شدن عناصر اصلی خلقت: آسمان، آب، زمین، گیاه، جانوران و انسان، در شش وقت معین از ماه‌های سال برگزار می‌شد.

۱۷- عکس‌العمل موبدان زرتشتی دوره‌ی ساسانی، در مقابل نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه‌ی حاکم چه بود؟

- (۱) این تفاوت‌ها و تمایزها را برای حفظ نظم و ثبات کشور خطرناک می‌دانستند و برای اصلاح آن تلاش می‌کردند.
- (۲) از ترس شاه، در مقابل نابرابری‌ها و تبعی‌ها سکوت می‌کردند.
- (۳) پس از ظهور مزدک، به جنبش وی که علیه این نابرابری‌ها بود، پیوستند.
- (۴) مدافع این نابرابری‌ها بودند و وانمود می‌کردند که این تفاوت‌ها و تمایزها برای حفظ نظم و ثبات کشور لازم است.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوران ساسانیان، موبدان زرتشتی، مدافع نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه‌ی حاکم بودند و چنین وانمود می‌کردند که این تفاوت‌ها و تمایزها برای حفظ نظم و ثبات کشور لازم است و رفتن از طبقه‌ی به طبقه‌ی دیگر موجب فاسد شدن جامعه می‌شود.

۱۸- در تقسیم‌بندی اجتماعی سه‌گانه‌ی جامعه‌ی آریایی (پیش از تشکیل حکومت) که بر پایه‌ی شغل و پیشه‌ی افراد بود و

- میراث مشترک آریاییان هند و ایرانی به شمار می‌رفت، کدام قشر در جایگاه بالاتری قرار داشت؟
- (۱) خانواده‌ی شاهی و خاندان‌های حکومت‌گر
 - (۲) روحانیان، پس از ظهور زرتشت
 - (۳) نظامیان، پس از فتوحات
 - (۴) قشری بر قشر دیگر برتری نداشت.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وجود قشرهای سه‌گانه‌ی آریایی در آغاز، معرف نوعی تقسیم کار و دسته‌بندی حرفه‌ای به شمار می‌رفت و به نظر نمی‌رسد که قشری بر قشر دیگر، برتری و امتیاز خیلی خاصی داشته است.

۱۹- جشن نوروز یکی از کهن‌ترین جشن‌های ایرانی، به کدام پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت داده شده است؟
(۱) تهمورث (۲) جمشید (۳) سیامک (۴) کیومرث

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گاه‌شماری ایران باستان مملو از جشن‌هایی بود که در طول سال برگزار می‌گردید. این جشن‌ها پیوند تنگاتنگی با باورها، دین و زندگی سیاسی اجتماعی و اقتصادی مردم ایران، به ویژه فعالیت‌های کشاورزی داشت. جشن نوروز از کهن‌ترین جشن‌های ایرانی است که به جمشید نخستین پادشاه ایرانی نسبت داده می‌شود. ایرانیان و ملت‌های هم‌فرهنگ با آنان، هم‌چنان نوروز را گرمی داشته و با آداب و رسوم ویژه‌ای جشن می‌گیرند.

۲۰- جشن نوروز، از کهن‌ترین جشن‌های ایران به کدام پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت داده شده است؟
(۱) کیخسرو (۲) جمشید (۳) کیومرث (۴) کی قباد

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جشن نوروز از کهن‌ترین جشن‌های ایران است که به جمشید، نخستین پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت داده می‌شود.

۲۱- عامل مؤثر در تقویت هویت جمعی مردم ایران، در دوره باستان، کدام است؟
(۱) برگزاری جشن‌های گوناگون (۲) حضور زنان به همراه مردان در فعالیت‌های اقتصادی
(۳) کاهش نفوذ اشراف و نجبای درجه اول (۴) رسمیت یافتن دین زرتشتی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برگزاری جشن‌های گوناگون، فرصتی برای مردم بود که ضمن شادی، تفریح و معاشرت با یکدیگر، وفاداری خود را به پادشاه ابراز کنند. این جشن‌ها، تأثیر بسزایی بر اتحاد و انسجام ایرانیان در طول تاریخ داشته و عامل مؤثری در تقویت هویت جمعی آنان بوده است. ایرانیان باستان، علاوه بر گرامیداشت جشن‌ها، مراسم سوگواری برای مردگان نیز با آداب و تشریفات ویژه‌ای برگزار می‌کردند. در مراسم سوگواری در گذشتگان ضمن خواندن دعا، نیکی‌های شخص از دنیا رفته را یادآوری می‌کردند. در برخی از جشن‌ها مراسم ویژه‌ای را برای آرامش ارواح آنان انجام می‌دادند.

۲۲- تصویر مقابل، هرم اجتماعی ایران را در دوره‌ی کدام سلسله‌ی باستانی نشان می‌دهد و در این دوره کدام قشر به صورت چشم‌گیری افزایش یافت؟

- (۱) اشکانی - اسیران جنگی
- (۲) اشکانی - دیران
- (۳) ساسانی - اسیران جنگی
- (۴) ساسانی - دیران

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تصویر داده شده، هرم اجتماعی ایران در زمان اشکانیان است. در این دوره، جنگ‌های پیاپی با دشمنان خارجی موجب گردآمدن شمار چشمگیری از اسیران جنگی شده بود.

۲۳- کدام گزینه، از ویژگی‌های نظام طبقاتی عصر ساسانی است؟

- (۱) به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، قشر جنگ‌جویان نسبت به دو قشر دیگر، در جایگاه بالاتری قرار گرفت.
- (۲) اشراف‌زادگان فقط به امور جنگی، دیوانی، تولیدی و خدماتی، شکار و بزم می‌پرداختند.
- (۳) حکومت، طبقات و قشرهای اجتماعی را به شدت زیرنظر داشت.
- (۴) طبقه‌ی فرادست و حاکم، در مقایسه با گذشته، جامعه‌ی بسته‌تر و افراد محدودتری را دربرگرفت.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حکومت ساسانی، طبقات و قشرهای اجتماعی را به شدت زیرنظر داشت. در چنین جامعه‌ای، تحرک اجتماعی و رفتن از طبقه‌ای به طبقه‌ی دیگر، ممنوع و یا دست‌کم، بسیار دشوار بود. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مربوط به دوره‌ی هخامنشیان می‌باشد.
- (۲) اشراف‌زادگان فقط به امور جنگی، دیوانی، ورزش‌های رزمی، شکار و بزم می‌پرداختند ← عبارت تولیدی و خدماتی نادرست و مربوط به طبقه‌ی فرودست است.
- (۴) طبقه‌ی فرادست و حاکم در مقایسه با گذشته، گسترش چشم‌گیری یافت.

۲۴- کدام منبع دست اول دوران هخامنشی، به نمونه‌های گوناگونی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی میان ایرانیان در آن دوران، اشاره می‌کند؟

- (۱) کتیبه‌های شاهان هخامنشی
- (۲) اوستا کتاب دینی زرتشتیان
- (۳) هرودت و دیگر مورخان یونانی
- (۴) نقش‌برجسته‌های هخامنشی

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در زمان هخامنشیان طبقه‌ای از اشراف و بزرگان شکل گرفت که علاوه بر امتیازات ویژه‌ی اقتصادی، از مقام و منزلت اجتماعی بالاتری برخوردار بودند. هرودت و دیگر مورخان یونانی به نمونه‌های گوناگونی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان ایرانیان در زمان هخامنشیان، مثلاً در خوراک، پوشاک، آداب معاشرت و تحصیل اشاره کرده‌اند.

۲۵- در خانواده کهن ایرانی، اقتصاد خانواده چگونه بود؟

- (۱) مخارج امور مربوطه به داخل خانه با مادر و امور خارج خانه با پدر بود.
- (۲) به صورت معیشتی بود و دسترنج افراد خانواده برای رفع نیازمندی‌های مشترک مصرف می‌شد.
- (۳) اقتصاد خانواده تجاری بود و زیر نظر پدر خانواده برنامه‌ریزی می‌شد.
- (۴) اقتصاد خانواده محدود بود و دارایی‌های قابل انتقال در اختیار رئیس قبیله قرار می‌گرفت.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در خانواده کهن ایرانی، اقتصاد خانواده به صورت معیشتی بود و دسترنج تمام افراد خانواده برای رفع نیازمندی‌های مشترک مصرف می‌شد.

۲۶- در زمان هخامنشیان به چه دلایلی نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی افزایش یافت؟

- (۱) رسمیت یافتن دین زرتشتی و قدرت یافتن دبیران
- (۲) جنگ‌های پیاپی با دشمنان و گرد آمدن گروهی به‌عنوان اسیران جنگی
- (۳) افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی
- (۴) تقسیم زمین‌های فتح شده بین اشراف و موبدان

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در زمان هخامنشی با افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی افزایش یافت.

۲۷- در آیین زرتشتی چه ویژگی‌هایی برای زن خود برشمرده شده است؟

- (۱) پارسایی و عفت
- (۲) حضور در فعالیت‌های اقتصادی در خانه و خارج از خانه
- (۳) حراست از خانه و خانواده
- (۴) تربیت فرزندان درستکار

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در آیین زرتشتی، پارسایی و عفت به‌عنوان دو خصلت و ویژگی زن خوب برشمرده شده است.

۲۸- کدام یک از زنان خاندان شاهی ساسانی بر تخت سلطنت نشست؟

- (۱) دختر یزدگرد سوم
- (۲) همسر خسرو پرویز
- (۳) همسر یزدگرد دوم
- (۴) دختر خسرو انوشیروان

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تنی چند از زنان خاندان شاهی ساسانیان مانند همسر یزدگرد دوم و دو دختر خسرو پرویز به‌نام‌های بوران (پوران) و آزرمی دُخت، بر تخت سلطنت نشستند.

۲۹- کدام مورد جزء اطلاعات به دست آمده از حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در دوران هخامنشی است؟

- (۱) زن و مرد در کنار هم و با حقوقی برابر کار می کردند.
- (۲) زن می توانست در دادگاه به سود خود اقامه دعوا کند.
- (۳) زنان حق رسیدن به مقام پادشاهی را داشتند.
- (۴) زن می توانست در اموال همسر خود شریک باشد.

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. لوح های گلی کشف شده از تخت جمشید بیانگر آن است که در زمان هخامنشیان، زن و مرد در کنار هم و با حقوقی برابر کار می کردند. تعدادی از کارکنان کارگاه های شاهی را زنان تشکیل می دادند و حتی مدیریت برخی از این کارگاه ها را برعهده داشته اند و مردان، زیر دست آنان کار می کردند. تذکر: سایر گزینه ها مربوط به اطلاعات به دست آمده از حقوق زنان در دوره ساسانی است.

۳۰- دوره کدام سلسله را می توان سرآغاز ایجاد نابرابری های اقتصادی و اجتماعی و شکل گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن در جامعه آریایی دانست؟

- (۱) سلوکیان (۲) مادها (۳) هخامنشیان (۴) ساسانیان

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از آنکه اقوام آریایی حکومت تشکیل دادند، سرزمین های مختلف را فتح کردند و به تدریج افراد و خاندان هایی که اداره حکومت را برعهده داشتند به ثروت بیشتر و منزلت بالاتری دست یافتند. تمرکز قدرت و ثروت در نزد عده ای خاص، موجب ایجاد نابرابری های اقتصادی و اجتماعی و شکل گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست.

۳۱- جمله زیر بیان کننده ویژگی کدام جشن ایرانی است؟

«شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت در شش وقت معین از ماه های سال برگزار می شد.»

- (۱) مهرگان (۲) نوروز (۳) سده (۴) گاهنبارها

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گاهنبارها عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت یعنی آسمان، آب، زمین، گیاه، جانوران و انسان در شش وقت معین از ماه های سال برگزار می شد.

۳۲- در بخش هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده، موقعیت اجتماعی زنان در آن زمان چگونه است؟

- (۱) تفاوت چندانی میان مرد و زن وجود ندارد. (۲) موقعیت زنان پایین تر از مردان قرار می گیرد. (۳) بر اساس پارسایی و عفت تعریف می شود. (۴) به عنوان مادر، حقوقی برابر با مردان دارد.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تنها در بخش هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده، موقعیت اجتماعی زنان پایین تر از مردان قرار می گیرد.

۳۳- «گاهنبارها» کدام یک از آیین‌های ایران باستان است؟

- (۱) مراسم ویژه‌ای که برای آرامش ارواح در گذشتگان، در برخی از جشن‌ها انجام می‌شد.
- (۲) جشن‌های نوروز، مهرگان و سده، که از مشهورترین جشن‌های ایران باستان به‌شمار می‌روند.
- (۳) شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت، در شش وقت معین از ماه‌های سال برگزار می‌شد.
- (۴) جشن‌های گوناگون ایرانیان باستان، که پیوند تنگاتنگی با باورهای دینی و زندگی اجتماعی مردم ایران داشت.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گاهنبارها عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت: آسمان، آب، زمین، گیاه، جانوران و انسان، در شش وقت معین از ماه‌های سال برگزار می‌شد.

۳۴- کدام مورد، بخشی از نقش‌های «پدر» در خانواده گسترده آریایی بود که پس از عهد هخامنشی و به‌ویژه ساسانی تداوم

نیافت؟

- (۱) سلطه نامحدود پدر بر اعضای خانواده
- (۲) قضاوت و اجرای مراسم دینی
- (۳) ازدواج اعضای خانواده تحت نظارت پدر
- (۴) نگهداری از آتش‌خانه جهت امور مذهبی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از عهد هخامنشی، با توسعه تشکیلات حکومتی و گسترش قشرهای اجتماعی، دامنه اختیارات و قدرت پدر در خانواده کاهش یافت. برای نمونه، تشکیلات قضایی و قشر روحانیان، بخشی از اختیارات پدر مانند قضاوت و اجرای مراسم و تشریفات دینی را بر عهده گرفتند.

۳۵- ویژگی برجسته جشن‌های باستانی ایران چیست؟

- (۱) پیوند تنگاتنگ با باورهای دینی و زندگی اجتماعی
- (۲) عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ
- (۳) توجه به فعالیت‌های اقتصادی و کشاورزی
- (۴) ابراز وفاداری به پادشاهان ایران باستان

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ویژگی برجسته جشن‌های باستانی، عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ بود.

۳۶- نظام طبقاتی جامعه ایران در عصر ساسانی تحت تأثیر چه عواملی گسترش یافته و تثبیت شد؟

- (۱) تأسیس حکومت مرکزی قدرتمند و رسمیت یافتن دین زرتشتی
- (۲) قدرتمند شدن توده‌های مردم و به‌وجود آمدن قشر دیران
- (۳) به‌وجود آمدن قشر جدیدی به نام دیران و تأکید بر اصالت خون
- (۴) تأثیر دو گروه حاکم و توده‌های مردم عادی در نظام حکومتی ساسانی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عوامل گسترش و تثبیت نظام طبقاتی جامعه ایران در عصر ساسانی:

- (۱) حکومت مرکزی قدرتمند خاندان ساسانی
- (۲) رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ موبدان

- ۳۷- تقسیم‌بندی اجتماعی میراث مشترک آریاییان هند و ایران که به سه قشر تقسیم شده در کدام گزینه درست است؟
- (۱) قبیله - طایفه - خانواده با اصالت
(۲) شاه و شاهزادگان - موبدان - درباریان
(۳) روحانیون - جنگجویان - کشاورزان و شبانان
(۴) درباریان - فرماندهان نظامی - دهقانان و کشاورزان

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این تقسیم‌بندی، افراد جامعه به سه قشر روحانیون - جنگجویان - کشاورزان و شبانان تقسیم شده بودند.

- ۳۸- جامعه ایران در دوران اشکانیان، شامل چه گروه‌هایی بود؟
- (۱) گروه حاکم و توده‌های مردم عادی
(۲) اعضای خاندان‌های بزرگ و فرماندهان ارتش
(۳) کشاورزان و صاحبان حرف
(۴) توده‌های مردم عادی و اسیران جنگی

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به‌طور کلی جامعه ایران در دوران اشکانی، شامل گروه حاکم و توده‌های مردم عادی بود.

- ۳۹- هسته اصلی جامعه آریایی نخستین چه نام داشت؟
- (۱) خانواده
(۲) طایف
(۳) شهر
(۴) روستا

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- ۴۰- گزارش‌های موجود در کدام منابع تاریخی، بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در دوره ساسانیان دلالت می‌کند؟
- (۱) قسمت‌هایی از کتاب اوستا که منسوب به زرتشت است.
(۲) آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی
(۳) بخش‌هایی از اوستا که در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده است.
(۴) لوح‌های گلی کشف شده از تخت جمشید و هم‌چنین گزارش‌های مورخین یونانی

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی، مطالب و گزارش‌هایی وجود دارد که دلالت بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در آن دوران می‌نماید.

- ۴۱- کدام گزینه ترتیب درستی از سلسله مراتب طبقات مختلف در هرم جمعیتی ایران در دوره‌ی ساسانیان ارائه می‌دهد؟
- (۱) شاه - صاحب‌منصبان عالی‌رتبه‌ی دینی، سیاسی و نظامی - دبیران و جنگاوران - توده‌ی مردم
 - (۲) شاه - اشراف و نجبای درجه‌ی اول - بازرگانان و پیشه‌وران - دبیران و جنگاوران
 - (۳) شاه - صاحب‌منصبان عالی‌رتبه‌ی دینی، سیاسی و نظامی - دبیران و جنگاوران - دهقانان
 - (۴) شاه - نجبای درجه‌ی اول - صاحب‌منصبان عالی‌رتبه‌ی دینی، سیاسی و نظامی - توده‌ی مردم

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عصر ساسانی، هرم اجتماعی ایران به این صورت بود: شاه در رأس هرم قرار داشت و اشراف و نجبای درجه‌ی اول که متشکل از صاحب‌منصبان عالی‌رتبه‌ی دینی، سیاسی و نظامی بودند، در مرتبه‌ی بعد نجبای درجه‌ی دوم که شامل دبیران، جنگاوران، پزشکان، منجمان، موسیقی‌دانان و دهقانان می‌شدند، قرار داشتند و بعد از آن طبقه، توده‌ی مردم قرار داشت که کشاورزان، پیشه‌وران، صنعتگران و بازرگانان را شامل می‌شد.

- ۴۲- در دوران ساسانیان تحرک اجتماعی در نظام طبقاتی چگونه بود و نفوذ و قدرت کدام طبقه در این دوران افزایش یافت؟

- (۱) ممنوع و یا بسیار دشوار - موبدان
- (۲) میسر و امکان‌پذیر - موبدان
- (۳) ممنوع و یا بسیار دشوار - اشراف و نجبا
- (۴) میسر و امکان‌پذیر - اشراف و نجبا

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جامعه‌ی ساسانی، تحرک اجتماعی و رفتن از طبقه‌ای به طبقه‌ی دیگر، ممنوع و یا دست‌کم، بسیار دشوار بود. در این زمان اختیارات و نفوذ موبدان افزایش یافت.

- ۴۳- جشن نوروز به کدام پادشاه افسانه‌ای نسبت داده شده است و از نخستین شاهان زن در حکومت‌های بزرگ جهان باستان به چه کسی می‌توان اشاره کرد؟

- (۱) فریدون - آرمیس
- (۲) جمشید - آرمیس
- (۳) فریدون - آزر می‌دخت
- (۴) جمشید - آزر می‌دخت

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جشن نوروز از کهن‌ترین جشن‌های ایرانی است که به جمشید، نخستین پادشاه افسانه‌ای ایران نسبت داده می‌شود. چند تن از زنان خاندان شاهی مانند همسر یزگرد دوم و دو دختر خسرو پرویز به نام‌های پوران‌دخت و آزر می‌دخت بر تخت سلطنت نشستند.

- ۴۴- در دوران هخامنشیان کدام قشر در جایگاه بالاتری قرار داشت و در دوران ساسانیان کدام قشر به طبقه‌ی حاکم افزوده شد؟

- (۱) موبدان - منجمان
- (۲) جنگجویان - منجمان
- (۳) موبدان - دبیران
- (۴) جنگجویان - دبیران

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوران هخامنشیان به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، قشر جنگجویان نسبت به دو قشر دیگر، در جایگاه بالاتری قرار گرفت. خاندان ساسانی با توسعه‌ی تشکیلات اداری و دیوانی که به وجود آوردند، قشر جدیدی را به نام دبیران به طبقه‌ی حاکم افزودند.

۴۵- در دوران ساسانی زنان دارای چه حقوق اجتماعی و اقتصادی بودند و در جامعه‌ی آریایی، هسته‌ی اصلی چه چیزی به‌شمار می‌آمد؟

- (۱) حق مالکیت و اقامه‌ی دعوا به سود خود - پدر
- (۲) با اجازه‌ی زن، همسر وی در اموالش شریک بود - پدر
- (۳) حق مالکیت و اقامه‌ی دعوا به سود خود - خانواده
- (۴) با اجازه‌ی زن، همسر وی در اموالش شریک بود - خانواده

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در دوران ساسانی: زن حق مالکیت و فعالیت اقتصادی داشت و می‌توانست درآمد کسب کند و در اموال همسر خود شریک باشد و در دادگاه به سود خود اقامه‌ی دعوا کند. خانواده، هسته‌ی اصلی جامعه‌ی آریایی نخستین به‌شمار می‌رفت.

۴۶- جشن‌های عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه‌ی آفریده شدن شش عناصر اصلی خلقت برگزار می‌شد.

- (۱) گاهنبارها (۲) نوروز (۳) مهرگان (۴) فروردگان

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۷- جشن‌های ایران باستان پیوند تنگاتنگی با مردم ایران به ویژه داشت ویژگی برجسته‌ی جشن‌های باستانی

- (۱) سنت دیرینه ایرانیان - فعالیت‌های دینی - عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ بود.
- (۲) باورهای دینی و زندگی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مردم - فعالیت‌های کشاورزی - عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ بود.
- (۳) موقعیت سیاسی اجتماعی حکومت - دهقانان - شرکت تمامی مردم در این جشن‌ها بود.
- (۴) افسانه‌های ایران باستان - فعالیت‌های اجتماعی - انجام کامل آداب و رسوم ایرانیان باستان بود.

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۸- درباره‌ی موقعیت اجتماعی و حقوقی زنان در عصر ساسانی کدام مورد صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) همسر یزدگرد دوم و دو دختر خسرو پرویز به نام‌های پوران دخت و آزرمی دخت بر تخت سلطنت نشستند.
- (۲) در آثار و متون دینی دوره‌ی ساسانی، گزارش‌هایی دال بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در آن دوره می‌نماید.
- (۳) زنان حق مالکیت و فعالیت اقتصادی داشته و در اموال همسر خود شریک بودند.
- (۴) زنان حق نداشتند در دادگاه به سود خود اقامه دعوا کنند.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زن می‌توانست در دادگاه به سود خود اقامه‌ی دعوا کند.

۵۳- خانواده‌ی گسترده‌ی آریایی تا عهد تداوم داشت اما پس از آن تحت تأثیر به تدریج کوچک‌تر و محدودتر شد.

- (۱) ساسانیان - عوامل جغرافیایی
 (۲) اشکانیان - عوامل سیاسی، نظامی
 (۳) هخامنشی - عوامل اقتصادی و اجتماعی
 (۴) هخامنشی - مهاجرت اقوام مختلف

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵۴- در ارتباط با خانواده در جامعه‌ی آریایی، صحیح و غلط بودن گزینه‌ها را مشخص کنید.
 الف- خانواده هسته‌ی اصلی جامعه‌ی آریایی نخستین به شمار می‌رفت.
 ب- در خانواده‌ی آریایی سلطه‌ی پدر بر اعضای آن محدود بود و پدر قاضی، مجری آداب و رسوم دینی و نگهبان آتش خانه به حساب می‌آمد.

ج- ازدواج بیرون گروهی بود و اعضای خانواده تحت نظارت پدر با یکدیگر پیمان ازدواج می‌بستند.
 د- اقتصاد خانواده به صورت معیشتی بود و دسترنج تمام افراد خانواده برای رفع نیازمندی‌های مشترک مصرف می‌شد.

- (۱) ص. ص. غ. غ (۲) غ. غ. ص. ص (۳) ص. غ. ص. غ (۴) ص. غ. غ. ص

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۵۵- در زمان پادشاهی در دوره‌ی ساسانیان، جنبش بزرگی علیه نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی به رهبری پدید آمد.

- (۱) خسروانوشیروان - مزدک
 (۲) قباد - مزدک
 (۳) اردشیر یکم - مانی
 (۴) شاپور اول - بابک

« پاسخ »

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

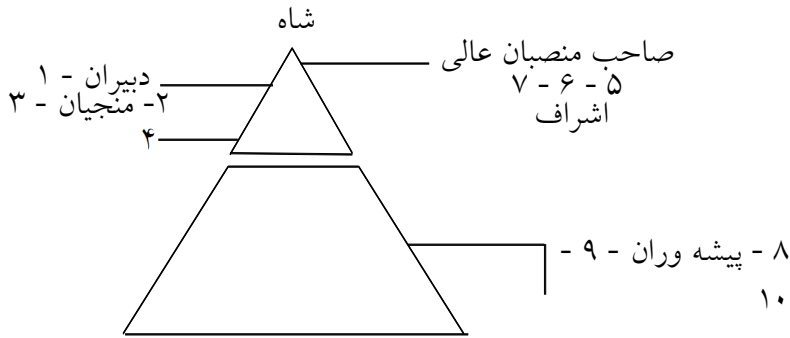
۵۶- در دوران ساسانی مدافع نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه‌ی حاکم بودند.

- (۱) موبدان زرتشتی
 (۲) صاحب منصبان نظامی
 (۳) اشراف و نجبای درجه اول
 (۴) پادشاه

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵۷- هرم اجتماعی ایران در عصر ساسانی را تکمیل کنید.

- (۱) جنگاوران - پزشکان - موسیقی دانان - کشاورزان - سیاسی - نظامی - دینی - دهقانان - صنعت گران - بازرگانان
 (۲) کشاورزان - صنعت گران - بازرگانان - دینی - نظامی - سیاسی - جنگاوران - پزشکان - موسیقی دانان - دهقانان
 (۳) دهقانان - جنگاوران - پزشکان - موسیقی دانان - سیاسی - نظامی - دینی - بازرگانان - کشاورزان - صنعت گران
 (۴) جنگاوران - پزشکان - موسیقی دانان - دهقانان - دینی - سیاسی - نظامی - کشاورزان - صنعت گران - بازرگانان

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۵۸- در ارتباط با نظام طبقاتی عصر ساسانی، کدام گزینه صحیح است؟

- الف- نظام طبقاتی عصر ساسانی بر استوار بود.
 ب- در جامعه ساسانی تحرک اجتماعی و رفتن از طبقه‌ای به طبقه‌ی دیگر بود.
 ج- در دوران ساسانی نابرابری اجتماعی و اقتصادی میان طبقه حاکم و توده‌ی مردم عادی
 د- طبقه‌ی فرادست و حاکم در مقایسه با گذشته
 (۱) حرفه و شغل - آزاد - افزایش یافت - گسترش کمی یافت.
 (۲) امتیازات اجتماعی - ممنوع - کاهش یافت - گسترش یافت.
 (۳) اصالت نسب و خون - ممنوع - افزایش یافت - گسترش یافت.
 (۴) شغل و پیشه‌ی افراد - آزاد - کاهش یافت - گسترش چندانی نیافت.

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵۹- کدام مورد از عوامل گسترش و تثبیت نظام طبقاتی در دوره‌ی ساسانیان نمی‌باشد؟

- (۱) تأسیس حکومت مرکزی قدرتمند که خاندان ساسانی با توسعه تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند.
 (۲) افزوده شدن قشر جدیدی به نام دبیران که به طبقه‌ی حاکم افزوده شد.
 (۳) رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان
 (۴) موبدان زرتشتی مدافع برابری مردم در تمام شئون اجتماعی و اقتصادی بودند.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوران ساسانیان، موبدان زرتشتی مدافع نابرابری‌های اجتماعی و امتیازات طبقه‌ی حاکم بودند.

۶۰- در ارتباط با موقعیت اقشار و طبقات در دوره‌ی اشکانیان صحیح و غلط را مشخص کنید:

- الف- جامعه‌ی ایران در دوران اشکانیان شامل گروه حاکم و توده‌های مردم عادی بود.
 - ب- توده‌ی مردم شامل کشاورزان، شبانان و روحانیون می‌شد.
 - ج- شمار چشم‌گیری از اسیران جنگی در فعالیت‌های کشاورزی، ساختمان‌سازی معادن شاهی و خدمات خانگی به کار گرفته می‌شدند.
 - د- اعضای گروه حاکم خود به دو دسته تقسیم می‌شدند، اعضای خاندان‌های شاهی و دیگر خاندان‌های قدرتمند قدیمی
- (۱) ص.غ. ص.غ. غ (۲) ص.غ. ص.غ. غ (۳) ص.غ. ص.غ. ص (۴) ص.غ. ص.غ. غ

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قسمت ب: توده‌ی مردم شامل کشاورزان، شبانان، صاحبان حرف و صنایع و بازرگانان بودند.

۶۱- کدام مورد در ارتباط با موقعیت اقشار و طبقات در دوره‌ی هخامنشی صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) اعضای خاندان بزرگ از طرف پادشاه به سمت حکومت شهری‌ها فرماندهی ارتش و سایر مناصب مهم حکومتی منصوب می‌گردیدند.
- (۲) این خاندان‌ها امتیازات ویژه‌ای داشتند که دیگران از آن محروم بودند.
- (۳) تفاوت و نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی در میان ایرانیان در خوراک، پوشاک، آداب معاشرت و تحصیل بسیار وجود داشته است.
- (۴) در این دوره بین سه قشر روحانیون، جنگجویان و کشاورزان و شبانان تفاوت و برتری خاصی وجود نداشت.

« پاسخ »

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این دوره به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، قشر جنگجویان نسبت به دو قشر دیگر در جایگاه بالاتری قرار گرفت.

۶۲- وجود قشرهای سه‌گانه‌ی آریایی در طبقات اجتماعی اقوام مهاجر آریایی به ایران، در آغاز معرف چه نوع دسته‌بندی بود؟

- (۱) نوع تقسیم کار و دسته‌بندی حرفه‌ای به شمار می‌رفت و قشری بر قشر دیگر برتری و امتیاز خیلی خاصی نداشت.
- (۲) قشربندی اجتماعی براساس امتیاز یک قشر بر اقشار دیگر
- (۳) قشر روحانیون بر اقشار جنگجویان و کشاورزان و شبانان برتری و امتیاز خاصی داشت.
- (۴) تمرکز قدرت و ثروت در دست عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری اقتصادی و اجتماعی در بین اقوام شد.

« پاسخ »

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- ۶۳- در ارتباط با قشربندی اقوام آریایی مهاجر به ایران، صحیح و غلط را مشخص کنید.
- ۱- اقوام آریایی مهاجر به ایران از قبیله‌ها و تبار و زبان گوناگون بودند.
 - ۲- این قبایل پس از استقرار در مناطق مختلف ایران، جامعه‌ای شبانی و روستایی را به وجود آوردند.
 - ۳- هر قبیله شامل تعدادی طایفه بود و طایفه نیز به چندین خانواده‌ی بزرگ تقسیم می‌شد.
 - ۴- در تقسیم‌بندی آریاییان، افراد جامعه به سه قشر «اشراف»، «روحانیون»، «کشاورزان و شبانان» تقسیم شده بودند.
- (۱) ص. غ. غ (۲) غ. غ. ص. ص (۳) غ. ص. ص. غ (۴) ص. غ. غ. ص

« پاسخ »

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.